

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

Creative Tourism Development from Cultural Identity and Diversity of Natural Resources Case of Sukon Island, Palian District, Trang Province

Jutatip Junead et al.
Srinakharinwirot University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ความหลากหลายทรัพยากรธรรมชาติและกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรังเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 100 คน เลือกด้วยวิธีแบบเจาะจงและการเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการแบบมีส่วนร่วม การตรวจสอบรายการทรัพยากร แบบสำรวจดัชนีความหลากหลายและดัชนีความเท่าเทียม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค SWOT Analysis การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ค่าดัชนีความหลากหลายและค่าดัชนีความเท่าเทียม วิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่าในพื้นที่เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ได้แก่ ธรรมชาติที่มีความโดดเด่น วัฒนธรรมที่มีความโดดเด่น มีมหรหรรมและปรากฏการณ์ที่มีความสำคัญ มีกิจกรรมที่มีความโดดเด่นและการบริการต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวเหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ส่วนแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 4) การจัดการและการบริการของแหล่งท่องเที่ยว 5) ด้านที่พักและ 6) ด้านกิจกรรม

คำสำคัญ : การพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เอกลักษณ์วัฒนธรรม ความหลากหลาย ทรัพยากรธรรมชาติ

Abstract

The objectives of this study were to study the potential to analyze of cultural identity and diversity of natural resources and guidelines for creative tourism development from cultural identity and diversity of natural resources case of Sukon island, Palian district, Trang province. The researchers were used in-depth interview, and participant observation as a qualitative research instrument to understand the perspective of 100 stakeholders related to creative tourism who had been selected by purpose selection, snowball selection technique and survey tourism resources. SWOT analysis and content analysis were also used for the data analysis method. Diversity index analysis and equality index analysis by the t-test and one-way analysis of variance.

The result of research found that in Sukon island, Palian district, Trang province of tourism resources such as natural resources, cultural and traditional resources, festival resources, and important phenomena, there are outstanding activities resources and services including the facilities that support a creative tourism. However, the guideline for creative tourism development was identified as six aspects in order to develop the potential of creative tourism which comprises a tourist attraction, accessibility, facilities, touristic activities and tourism management, accommodation and activity.

Keywords : development, creative tourism, cultural identity, diversity, natural resources

บทนำ

ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลก โดยแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลส่วนใหญ่ที่สวยงามอยู่ในจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันประกอบด้วย 5 จังหวัด ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลอันดามันด้านมหาสมุทรอินเดียคือ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง เป็นทะเลที่มีศักยภาพโดดเด่นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ มีจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ คือ หาดทราย ชายทะเล หมู่เกาะ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเช่น ดำน้ำ ปีนผา เป็นต้น ถูกขนานนามว่ามีมนต์เสน่ห์ของความเป็น “Andaman Paradise หรือ มรกตเมืองใต้” (The Office of Strategy Management OSM Andaman, 2015) ปี พ.ศ. 2558 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดโครงการเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวทุกภูมิภาค ได้แก่ โครงการ “เมืองต้องห้าม...พลาต” ตามแนวคิดปีท่องเที่ยววิถีไทย โดยได้คัดเลือก 12 จังหวัดทางเลือกจาก 5 ภูมิภาคทั่วประเทศซึ่งจังหวัดตรังเป็นหนึ่งใน “12 เมืองต้องห้าม..พลาต” ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง ทั้งแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติได้แก่ ทะเล เกาะแก่ง ป่าเขาลำเนาไพรและน้ำตก แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของประชาชน แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีศักยภาพสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดตรังในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก โดยปี พ.ศ. 2558 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง เป็นจำนวน 1,414,663 คน

และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Office of Information Technology Database Marketing Group, 2015) ปัจจุบันการท่องเที่ยวของจังหวัดตรังมีนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวที่จำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การท่องเที่ยวเริ่มมีทิศทางที่ชัดเจนและเริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายได้แก่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม รวมถึงมีอัตลักษณ์ด้านความสมบูรณ์ทางธรรมชาติทางทะเลที่สวยงามทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมากนัก (Trang Provincial Office, 2016)

ผู้วิจัยได้ศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวเบื้องต้นพบว่า เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง มีทรัพยากรทางธรรมชาติจัดเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) โดยใช้ต้นทุนจากเอกลักษณ์ วัฒนธรรมและทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงประโยชน์ในวงกว้างของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติที่จะเกิดประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยวบนเกาะสุกร จังหวัดตรัง รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในธุรกิจการท่องเที่ยว รองลงมาเกิดประโยชน์ต่อชุมชนผู้ประกอบการและเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว พร้อมนำแนวทางการพัฒนาฯ เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารจัดการ การส่งเสริมการตลาดและการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงเกิดประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวที่จะได้รับการบริการที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่ดีจากการท่องเที่ยว รวมถึงความคุ้มค่าของการการท่องเที่ยวเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป

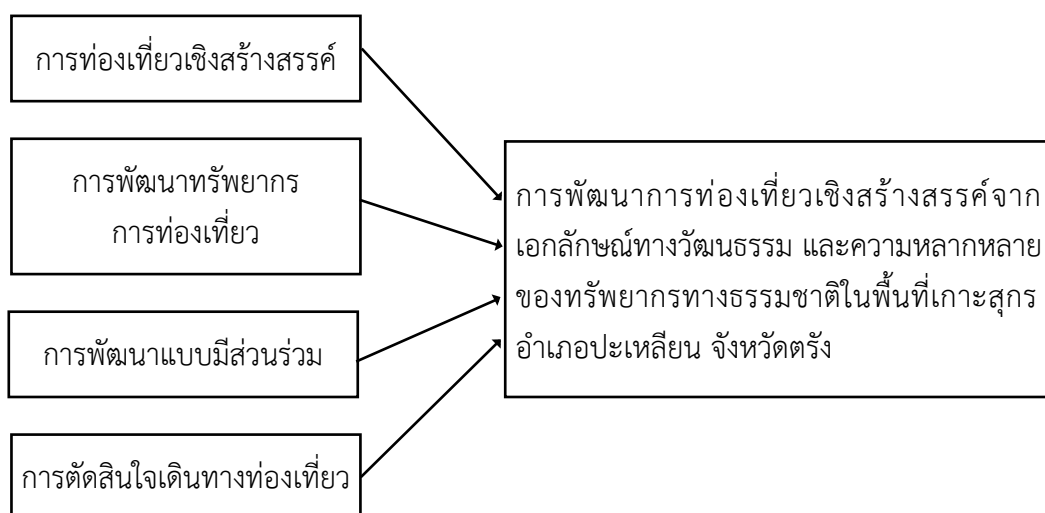
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
2. เพื่อวิเคราะห์ความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
3. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของ Richards & Raymond (2010) อธิบายว่าการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตในชุมชนในเชิงการเรียนรู้ และการทดลองให้ได้มาซึ่งประสบการณ์ที่เป็นอยู่จริงในชุมชน รวมถึงชุมชนใช้การท่องเที่ยวสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือในการรักษาความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวภายในชุมชน และผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับในรูปแบบที่เป็นผลประโยชน์ตอบแทนอิงตามระบอบทุนนิยม และความยั่งยืนของการพัฒนาในชุมชน ความยั่งยืนของการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต้องเน้นการพัฒนาตามความต้องการของชุมชน คือ มีส่วนร่วมการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นแนวคิดของ Cohen & Uphoff (1981) มี 4 ด้านได้แก่ การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมเสียสละพัฒนา การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

โดยสมาชิกทุกคนของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม และเข้ามาขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวมี 6 องค์ประกอบตามแนวคิดของ Buhalis (2000) ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก การใช้บริการของแหล่งท่องเที่ยวที่พักและกิจกรรม รวมถึงการจัดการท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและการตัดสินใจเดินทางด้วย โดยส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวพิจารณาถึงปัจจัยผลัก (Push Factors) และปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) เป็นแนวคิดของ Crompton (1979) และ Dann (1977) ปัจจัยหลักเป็นปัจจัยเหตุภายในของตัวนักท่องเที่ยวที่ทำให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกายที่ต้องการพักผ่อน ความปลอดภัยหรือความกังวลใจเกี่ยวกับสุขภาพ เดินทางเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด การสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การพัฒนาตนเอง ความสงบสุขทางจิตใจ ส่วนปัจจัยดึงดูดเป็นปัจจัยกระตุ้นจากแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวได้แก่ ความน่าสนใจ ความสะดวกสบาย ความมีชื่อเสียง ภาพลักษณ์ ความหลากหลายของกิจกรรม ข้อมูลข่าวสารและปัจจัยอื่นๆ (Naowan, W. et al., 2015)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวของเกาะสุกร อำเภอบะเหลียน จังหวัดตรัง ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตรัง สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรม สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว ผู้นำท้องถิ่น นายแพทย์ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร เจ้าหน้าที่ประจำที่ทำการหน่วยพิทักษ์ฯ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา อาจารย์โรงเรียนหาดทรายทอง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสุกร ผู้ประกอบการเรือโดยสาร ผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการโรงแรมและที่พัก ชาวประมง กลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการสวนยางพารา ประชาชนและนักท่องเที่ยว รวมจำนวน 103 คน

2. การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจงและใช้การคัดเลือกแบบลูกโซ่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ที่มีความยินดีและสมัครใจเป็นผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกรูปแบบของการสนทนา การสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบตรวจสอบทรัพยากร แบบสำรวจดัชนีความหลากหลายและดัชนีความเท่าเทียม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล เริ่มต้นด้วยการตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยอ่านสรุปผลการสัมภาษณ์ทุกครั้งเมื่อจบประเด็นให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบว่าข้อความที่ผู้วิจัยบันทึกตรงกับสัมภาษณ์หรือไม่ รวมถึงมีประเด็นใดเพิ่มเติมเพื่อให้ประเด็นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ต่อด้วยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล ด้านผู้วิจัยและการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เทคนิค SWOT Analysis และการวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยมีดังนี้

1. ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรังมีรายละเอียดดังนี้ และแสดงในตาราง 1

1.1) ธรรมชาติที่มีความโดดเด่น ประกอบด้วย เกาะเกตุรา เกาะตะเกียง เกาะเหลาเหลียง สวนมะพร้าว นาข้าว สวนมะพร้าว ยางพารา สวนผลไม้ ไร่แดงโม สวนสมุนไพร และป่าชายเลน บ่อน้ำมหัศจรรย์ 2 บ่อ บ่อน้ำพุในสวนยาง 1 บ่อ ลำน้ำเล็กและลำห้วย 3 สาย บึงหรือหนอง 1 แห่ง

1.2) วัฒนธรรมที่มีความโดดเด่น ประกอบด้วย มรดกวัฒนธรรม ได้แก่ บ้านทรงไทยโบราณ ภาคใต้แบบมุสลิม และบ้านฝาขัดตะ กลุ่มผ้าบาติก กลุ่มจักสาน มรดกด้านศาสนา ได้แก่ ประเพณีสุนตหมู่ เป็นส่วนหนึ่งของความดี และประเพณีวันฮารีรายอ เครื่องดื่มสมุนไพร ขนมคล่องใจ ขนมตาหยาบ ขนมบุดู

1.3) มหกรรมและปรากฏการณ์ที่มีความสำคัญประกอบด้วย เทศกาลประเพณี ได้แก่ ประเพณีการทอดกฐินทางเรือ ประเพณีลอยกระทงกาบกล้วย

1.4) กิจกรรมที่มีความโดดเด่น ประกอบด้วยกิจกรรมนันทนาการได้แก่ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ กิจกรรมปั่นจักรยานชมรอบเกาะ การทำประมง การแกะปู การแกะกุ้ง และการตกปลา ตกหมึก ตกปู ในทะเล เจาะหอยนางรม กู้รอบ กิจกรรมด้านบริการได้แก่ การเกี่ยวข้าว การกรีดยาง การทำขนมคล่องใจ การทำขนมตาหยาบ การพันผ้าบาติก สานเสื่อและเครื่องใช้จากต้นกก สิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่ บริการเรือรับ-ส่ง บริการรถรับ-ส่ง บริการจักรยาน

1.5) การบริการประกอบด้วย โรงแรมรีสอร์ท 6 แห่ง ปั้มน้ำมันและก๊าซ (ขนาดเล็ก) 16 แห่ง โรงสีข้าว (ขนาดเล็ก) 4 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง มัสยิด 4 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล/หมู่บ้าน 1 แห่ง สถานีตำรวจย่อยภายในตำบลเกาะสุกร 1 แห่ง และที่ทำการไปรษณีย์ตำบล 1 แห่ง

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<p>สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว</p> <ol style="list-style-type: none"> มีทรัพยากรทางทะเลที่สวยงาม ประชาชนเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีอัธยาศัยที่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว ประเพณี วิถีชีวิตชาวประมง และวิถีชีวิตชุมชนมุสลิมรักษาความเป็นดั้งเดิม เอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ได้แก่ อาหาร ผลิตภัณฑ์ชุมชน พุงน้าวข้าว เป็นต้น 	<ol style="list-style-type: none"> แหล่งท่องเที่ยวบางส่วนเสื่อมโทรม ไม่ได้รับการบูรณะ แหล่งท่องเที่ยวบางส่วนอยู่ในพื้นที่ของบุคคล เกาะบางแห่งบริเวณใกล้เคียงผูกขาดจากนักธุรกิจที่ทำการสัมปทานได้ 	<ol style="list-style-type: none"> นักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวในสถานที่ที่สงบไม่พลุกพล่านด้วยนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางท่องเที่ยวชมความงามของโลกใต้ทะเล เกาะที่อยู่บริเวณใกล้เคียงมีธรรมชาติทางทะเลที่สวยงาม และทรัพยากรการท่องเที่ยวยังไม่เชื่อมโยง 	<p>บริเวณโดยรอบเกาะสุกรมีเกาะอื่นๆ ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวคล้ายคลึงกันอยู่จำนวนมาก</p>	
<p>ความสามารถในการเข้าถึง</p> <ol style="list-style-type: none"> เรือข้ามฟาก มีทุกๆ 30 นาที ค่าเรือโดยสารประจำทางถูก การเดินทางไปเกาะมีหลายท่าเรือให้เลือก 	<ol style="list-style-type: none"> เรือชูชีพไม่ครบตามที่นั่ง ขาดเรือเบาะเจาะการท่องเที่ยวบนเกาะ เรือขนส่งผู้โดยสารใช้ร่วมกับเรือขนส่งสินค้า สภาพเรือเก่า ขาดการบำรุงรักษาด้านกายภาพ 	<p>มีเทคโนโลยีที่สามารถนำมาเป็นช่องทางสื่อสาร หรือการแนะนำการท่องเที่ยวบนเกาะ</p>	<p>มีเรือเช่าเหมาลำ หรือ เรือส่วนตัว ลักษณะที่ไม่ประจำทางต่ำเนินธุรกิจแข่งขัน</p>	

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง (ต่อ)

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
สิ่งอำนวยความสะดวก	<ol style="list-style-type: none"> มีร้านอาหาร ห้องน้ำ ที่พักในแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือกตามความต้องการ โครงสร้างพื้นฐานบนเกาะบางพื้นที่มีความสมบูรณ์และสะดวกสบาย 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดจุดบริการ หรือศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว ห้องนำสารธารณะมีจำนวนน้อย ขาดป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยว 	<p>มีงบประมาณจากภาครัฐบาล สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเกาะ</p>	<p>งบประมาณการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หรือ สาธารณูปโภคพื้นฐานไม่ต่อเนื่อง</p>
การจัดการ และบริการของแหล่งท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำชุมชนเป็นผู้จัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ ประชาชนที่เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว หรือเจ้าของภูมิปัญญา รวมกลุ่มกันบริหารจัดการในกลุ่มของตนเอง หน่วยงานราชการ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการท่องเที่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> การดำเนินการบางกิจกรรมขาดความต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน อัตราค่าใช้จ่ายบริการต่างๆ บนเกาะค่อนข้างแพง ขาดการสื่อสารกิจกรรมการท่องเที่ยวบนเกาะให้นักท่องเที่ยว ภายนอกได้รับทราบข้อมูล ขาดความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 	<ol style="list-style-type: none"> มีสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการท่องเที่ยวอยู่ในจังหวัด สามารถให้ความรู้ด้านบริหารจัดการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี รัฐบาลให้การสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการผลิตสินค้าชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> การสนับสนุนของภาครัฐบาลไม่ต่อเนื่อง และรูปธรรมอย่างชัดเจน งบประมาณการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไม่ต่อเนื่อง ค่านิยมของการประกอบอาชีพในบริษัท โรงงาน หรือ หน่วยงานราชการมีสูง ส่งผลให้กลุ่มเยาวชนและวัยหนุ่มสาวไปทำงานนอกพื้นที่ ขาดการสืบทอดอาชีพ และภูมิปัญญาของชุมชน

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง (ต่อ)

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
ที่พัก	<ol style="list-style-type: none"> มีที่พักให้เลือกหลากหลายรูปแบบ มีที่พักแบบสัสม์สวีตริวิตชนบท 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดการทำตลาดและการส่งเสริมการขาย ราคาจำหน่ายต่อหน่วยสูง 	<ol style="list-style-type: none"> นักท่องเที่ยวเดินทางมากกว่า 1 คิน จึงจำเป็นต้องใช้บริการที่พัก นักท่องเที่ยวต้องการเรียนรู้วิถีชุมชนจึงเลือกที่พักแบบโฮมสเตย์ 	<p>ที่พักเกาะบริเวณใกล้เคียงมีค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่า</p>
กิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เลือกหลากหลาย กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม กิจกรรมจะได้รับบริการถ่ายทอดประสบการณ์จากเจ้าของภูมิปัญญา 	<ol style="list-style-type: none"> กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมมีน้อย กิจกรรมการท่องเที่ยวมีเป็นฤดูกาล ไม่สามารถรวมได้ตลอดทั้งปี บุคคลที่ดูแลนักท่องเที่ยวในขณะเข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย 	<ol style="list-style-type: none"> พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น แนวโน้มนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น 	<p>วิถีชีวิตบางอย่างที่เป็นส่วนประกอบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต้องพึ่งจากภายนอกเกาะบางฤดูกาลอาจจะหายาก</p>
การมีส่วนร่วมของชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำชุมชน ชาวบ้านในชุมชนให้ความร่วมมือการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> พื้นที่บนเกาะมีหลายชุมชนบางชุมชนขาดการประสานงานกันเรื่องการพัฒนาชุมชน และการจัดการท่องเที่ยว การร่วมมือกันจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมีน้อย 	<ol style="list-style-type: none"> ภาคีรัฐบาลสนับสนุนให้ชุมชนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ค่านิยมของวัยทำงานนิยมเข้ามาทำงานในบริษัทในเมือง และต่างจังหวัด หน่วยงานภาครัฐบาลให้การสนับสนุนไม่ต่อเนื่อง

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง (ต่อ) (ต่อ)

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักท่องเที่ยวต้องการพักผ่อนในสถานที่ที่สงบ ไม่พลุกพล่านด้วยจำนวนนักท่องเที่ยว 2. นักท่องเที่ยวสนใจในธรรมชาติและวิถีชีวิตที่เป็นแบบดั้งเดิม 3. สถานที่ท่องเที่ยวมีความหลากหลาย และมีธรรมชาติที่สวยงาม 4. แหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และพักรแรมบนเกาะค่อนข้างแพง 2. ขาดศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวบนเกาะ หรือหน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลทางการท่องเที่ยว 3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวมีค่อนข้างน้อย เช่น ห้องนำสารณะตู้ ATM 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชน 2. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารจากข้อมูลออนไลน์ 3. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนจากผู้ชม เป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับแหล่งท่องเที่ยว หรือ กับเจ้าของภูมิปัญญา 	<p>การเปรียบเทียบการบริการ และทรัพยากรการท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวเกาะอื่นๆ ที่ใกล้เคียง</p>

2. วิเคราะห์ความหลากหลายทรัพยากรธรรมชาติของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
 ดังแสดงในตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 แสดงความหลากหลายของสัตว์น้ำที่นำมาบริโภคจากการทำประมงพื้นบ้านของชุมชนเกาะสุกร

ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
ปลากระเบนจุดฟ้า	Blue-spotted Stingray	Neotrygon kuhlii	Dasyatidae
ปลาสีขน	Dusky jack	Caranx sexfasciatus	Carangidae
กะพงแสม	Spotted javelinfish	Pomadasys hasta	Haemulidae
ปลาปากคม	Greater lizard fish	Saurida tumbil	Harpodontidae
ปลาแป้นเขี้ยว	Toothed soapy	Gazza minuta	Leiognathidae
ปลาแป้นเล็ก	Decorated ponyfish	Leiognathus decorus	Leiognathidae
กะพงแดงหลี	Red bass	Lutjanus bohar	Lutjanidae
ปลากระพงเหลืองห้าเส้น	Five-lined snapper	Lutjanus quinquelineatus	Lutjanidae
ปลากระพงแดงน้ำตาล	Blacktail snapper	Lutjanus fulvus	Lutjanidae
ปลากระพงหน้าลาย	Blubberlip snapper	Lutjanus rivulatus	Lutjanidae
ปลากระพงข้างปาน	Russell's snapper	Lutjanus russellii	Lutjanidae
ปลาสลิดหินจุดเหลือง	Orangespotted Spinefoot	Siganus guttatus	Siganidae
ปลาสลิดหินลายแถบ	Streaked Spinefoot	Siganus javus	Siganidae
ปลาสลิดหินจุดขาว	White-spotted spinefoot	Siganus canaliculatus	Siganidae
ปลาตะกรับเสือดาว	Spotted scat	Scatophagus argus	Scatophagidae
ปลากระบอกดำ	Greenback mullet	Liza subviridis	Mugilidae
ปลาหางควาย	Bar-tailed flathead	Platycephalus sp.	Platycephalidae
ปลาจวดเครา	Bearded croaker	Johnius amblycephalus	Sciaenidae
ปลาเก๋าดอกแดง	Greasy grouper	Epinephelus coioides	Serranidae
ปลาเก๋าทองอ่อน	Bleeker's grouper	Epinephelus bleekeri	Serranidae
ปลาเห็ดโคน	Silver sillago	Sillago sihama	Sillaginidae
ปลาตาบเงินใหญ่	Largehead hairtail	Trichiurus lepturus	Trichiuridae
ปลาหู	Short mackerel	Rastrelliger brachysoma	Scombridae
ปลาลัง	Indian mackerel	Rastrelliger kanagurta	Scombridae
ปูม้า	Blue swimmer crab	Portunus pelagicus	Portunidae
ปูลาย	Red crab	Charybdis sp.	Portunidae
กุ้งแชบ๊วย	Banana shrimp	Fenneropenaeus merguensis	Penaeidae
กั้ง	Mantis shrimp	Lysiosquilloides sp.	Lysiosquillidae
หมึกกระดอง	Cuttlefish	Sepia sp.	Sepiidae

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความเท่าเทียมรวมทุกจุด (6 อวน)

รายการ	n	\bar{x}	SD	ดัชนีความ หลากหลาย	ดัชนีความ เท่าเทียม
อวนปลา	6	79	±3	1.445	0.324

3. กำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรังมีดังนี้

3.1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวเสมือนโทรมให้กลับมาคืนสภาพเดิม เช่น บ่อน้ำจืดผุดในสวนยาง บ่อน้ำจืดผุดริมทะเล เป็นต้น รวบรวมประวัติ และเรื่องเล่าที่เป็นอัตลักษณ์ของสิ่งต่างๆ ในชุมชนรวมถึงการสร้างตราสินค้าในชุมชน จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในชุมชนให้นักท่องเที่ยวเลือกตามความต้องการการท่องเที่ยว

3.2) ความสามารถในการเข้าถึง ติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือ/ป้องกันอุบัติเหตุทางเรือให้กับทุกที่นั่ง รวมถึงเรือท่องเที่ยวไปตามเกาะต่างๆ ด้วย เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ปรับปรุง/สร้างเว็บเพจข้อมูลการท่องเที่ยวบนเกาะ ได้แก่ แสดงแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหารสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ และการจองรับบริการออนไลน์ รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3.3) สิ่งอำนวยความสะดวก เพิ่มจุดบริการหรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบนเกาะ และให้มีหน่วยงาน บุคคลที่รับผิดชอบชัดเจน เพิ่มจำนวนห้องน้ำที่เป็นห้องน้ำสาธารณะ รวมถึงเพิ่มป้ายสื่อความหมายในพื้นที่ ป้ายบอกทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะให้สังเกตได้ง่ายและมีหลากหลายภาษา

3.4) การจัดการและการบริการของแหล่งท่องเที่ยวจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เลือกหลากหลายใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่สื่อสารการตลาดไปสู่กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย จัดตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนเกาะที่มีหน้าที่จัดการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ อาจจะเป็นหน่วยงานผสมระหว่างชาวบ้านกับหน่วยงานภาครัฐบาล จัดระบบการกำจัดขยะบนเกาะสุกร วางระเบียบกฎเกณฑ์ร่วมกันในการจัดการขยะบนเกาะสุกร เน้นทุกกิจกรรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มเติมความรู้ด้านภาษาต่างประเทศกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว บรรจुरายวิชาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือการผลิตสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น

3.5) ที่พัก จัดทำที่พักแบบสัมผัสวิถีชีวิตชนบท

3.6) กิจกรรม ออกแบบกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม เพื่อสร้างประสบการณ์และคุณค่าให้กับนักท่องเที่ยว โดยเชื่อมโยงกับเรื่องเล่า/ประวัติศาสตร์ของชุมชนหรือวิถีชีวิตของชุมชน รวมถึงการรักษาภาพลักษณ์ของชุมชนที่เป็นแบบดั้งเดิมไม่เสริมเติมแต่งให้กิจกรรมเป็นของใหม่

อภิปรายผล

1. ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ประกอบด้วยศักยภาพของทรัพยากรที่เป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การเชื่อมโยงระบบการขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่รองรับนักท่องเที่ยว การจัดการและการบริการของแหล่งท่องเที่ยว ศักยภาพและความพร้อมของที่พัก ศักยภาพด้านการจัดกิจกรรมบนเกาะ ทั้งนี้เพราะเกาะสุกร มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และดำรงวิถีชีวิตของชุมชนมุสลิมไว้อย่างเข้มแข็ง การอยู่ร่วมกันเป็นแบบเครือญาติจึงมีจิตใจ

เอื้ออาหารต่อกัน รวมถึงมีอวัยวะที่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongphat, N. et al. (2010) ได้ศึกษาเรื่องศักยภาพเพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง กล่าวว่าเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรังเป็นเกาะหนึ่งที่ตั้งอยู่ไม่ห่างจากฝั่งมาก ใช้เวลานั่งเรือจากฝั่งประมาณ 20 นาที บนเกาะมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ทั้งทางบกและทางทะเล ชุมชนเป็นชุมชนมุสลิมส่วนใหญ่ มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติกัน เหมาะแก่การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน และรักษารักษาสิ่งดั้งเดิมที่มีอยู่ของเกาะสุกรไว้นานที่สุด และสอดคล้องกับ Jitlang, R. (2016) ได้กล่าวว่าเกาะสุกรเป็นพื้นที่เกาะเพียงแห่งเดียวของจังหวัดตรังที่ยังอนุรักษ์การทำนาแบบพื้นบ้านและยังมีฝูงควายจำนวนมากที่สุดด้วย เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นอยู่คู่กับชุมชนมาช้านานแล้ว สามารถปลูกข้าวหอมมะลิและหอมมะลิแดง ผลผลิตใช้บริโภคบนเกาะสุกร แบ่งปันอาหารในชุมชนแตกต่างไปจากเกาะอื่นๆ ที่ต้องซื้อข้าวจากภายนอก จนเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวไทย และต่างชาติมากขึ้นนอนกับชาวบ้านเกาะสุกร เพื่อศึกษาวิถีชีวิตการทำนानับตั้งแต่ไกล หวาน ดำ ไปจนถึงเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นปีละนับร้อยคน

2. จากการสำรวจทรัพยากรทางด้านการทำประมงของชุมชนบนเกาะสุกรพบว่า มีสัตว์ทะเลที่สามารถนำมาบริโภคได้ทั้งหมด 29 ชนิด โดยเป็นปลาทะเล 24 ชนิด แบ่งเป็นวงศ์ได้ 15 วงศ์ ซึ่งเป็นพวกปลากระดูกอ่อนมากที่สุดร้อยละ 17.2 สำหรับสัตว์ทะเลที่ไม่มีกระดูกสันหลังที่นำมาเป็นแหล่งอาหาร 5 ชนิด 4 วงศ์ เป็นกลุ่มปูและกุ้งมากที่สุด โดยการเข้าถึงแหล่งจำหน่ายสัตว์ทะเลของคนในชุมชนและนอกชุมชน รวมถึงนักท่องเที่ยวสามารถหาได้ตามสะพานปลาแพปลาหรือท่าเรือรอบเกาะในช่วงเช้าและช่วงเย็น สัตว์ทะเล ส่วนใหญ่จะจำหน่ายและบริโภคกันภายในชุมชนบนเกาะสุกร สำหรับนักท่องเที่ยวสามารถซื้อได้เรือประมงที่นำอวนกุ้ง ปู หรือปลาทุปลาร้างขึ้นตามชายฝั่ง แล้วนำไปให้ร้านอาหารหรือโรงแรม ทำอาหารให้ได้ สำหรับปลาทะเลอื่นๆ ที่ไม่นิยมนำไปประกอบอาหาร ได้แก่ ปลาฉลามปล้องอ้อย (Brownbande Bamboo shark: *Chiloscyllium Punctatum*) และกลุ่มปลาปักเป้า เช่น ปลาปักเป้าหลังเขียว (Green rough-backed puffer: *Lagocephalus Lunaris*) และ Puffer (*Arothron* sp.) ซึ่งปักเป้าบางชนิดที่มีพิษอันตรายถึงชีวิตซึ่งอาจจะปะปนมากับปลาชนิดอื่นๆ นอกจากนี้พบปลากะรังหัวโขน (Estuarine Stonefish: *Synanceia Horrida*) ซึ่งเป็นปลาที่พบไม่ได้บ่อยๆ ในอวนประมง ปลากะรังหัวโขน เป็นปลาที่พิษร้ายแรงบริเวณครึ่งหลัง พิษนี้เรียกว่า Stonustoxin สามารถทำให้การเต้นของหัวใจช้าลงจนนำไปสู่หัวใจวายได้ เพราะปลาประเภทนี้มีรูปร่างประหลาดทำให้นักท่องเที่ยวไปจับโดนพิษที่ครึ่ง หรือไปเหยียบตอนลงทะเล จากการสำรวจอวนทั้งหมด 6 อวนไม่พบพวกม้าน้ำที่ติดอวน (Hippocampinae) มาซึ่งการทำประมงอาจห่างจากแนวปะการัง และเป็นเรื่องที่ดีที่ไม่มีม้าน้ำติดอวน เพราะเป็นสัตว์หายากเริ่มจะสูญพันธุ์ โดยส่วนใหญ่ม้าน้ำที่ติดอวนประมงจะตาย ส่วนสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ ที่ชาวประมงทิ้ง ได้แก่ ปูใบ ปูรถถัง ปูแมงมุม เม่นทะเล หอยสังข์ ดาวทะเล (พบดาวทะเลลายตาข่าย *Pentaceraster Gracilis*) เป็นต้น สอดคล้องกับศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งตรัง ที่กล่าวว่าในปี พ.ศ.2555 ทางจังหวัดตรังได้มีการดำเนินโครงการ “120 ปี มหาตมไทย ท้องถิ่นรวมใจ บริการประชาชน” เพื่อร่วมกันนำพันธุ์ปลาและกุ้งกว่า 1,000,000 ตัว ไปปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติบริเวณท่าเทียบเรือเกาะสุกร หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ส่งผลให้ในปัจจุบัน เกาะสุกรจึงมีความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์ทะเลและยังเป็นสายพันธุ์ที่มีความหลากหลายด้วย

บนเกาะสุกรพบว่าแหล่งน้ำจืดผุดขึ้นมาจากใต้ทรายและไหลลงทะเล จากการวัดค่าของคุณภาพน้ำพื้นฐานที่จุดน้ำผุด และจุดที่น้ำกำลังไหลลงสู่ทะเล พบว่าน้ำมีค่าความเค็มน้อยกว่า 0.5 ppt ทั้ง 2 จุด (0.17 ± 0.05 และ 0.2 ± 0.01 ppt ตามลำดับ) ซึ่งเป็นค่ามาตรฐานของน้ำจืดตามมาตรฐานคุณภาพของกรมควบคุมมลพิษของน้ำทั้ง 2 จุด อยู่ระหว่าง 28–30 °C วัดในช่วงเวลากลางวัน ค่าความเป็นกรดต่าง (pH) มีค่า 6.8–7.4 ค่าความขุ่น 80–94 g/L และค่าการนำไฟฟ้า 321–358 $\mu\text{S}/\text{cm}$ จากค่าคุณภาพน้ำพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสามารถให้ชะล้างทำความสะอาด แต่ถ้านำไปบริโภคควรผ่านการฆ่าเชื้อหรือการบำบัดเบื้องต้น เพราะยังไม่มีข้อมูลความกระด้างของน้ำและเชื้อแบคทีเรีย รวมถึงสารตกค้างอื่นๆ สอดคล้องกับผลการสำรวจของ Ongcharoen, L. (2016) กล่าวว่า บ่อน้ำจืดมหัศจรรย์ที่ตั้งอยู่กลางทะเลซึ่งบ่อน้ำแห่งนี้ตั้งอยู่ริมถนนไปยังจุดชมวิว หมู่ที่ 1 บ้านเสียมไหม ในพื้นที่เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง สภาพของบ่อน้ำติดถนนและติดชายหาดแคบๆ เมื่อน้ำทะเลขึ้นก็จะท่วมพื้นที่บ่อน้ำเป็นพื้นซีเมนต์ เมื่อน้ำทะเลลดก็เห็นชายหาดแคบๆ ผลการทดสอบค่าของน้ำพบว่าน้ำใสสะอาด ทุกคนต่างดื่มเพื่อพิสูจน์ว่าจืดหรือไม่และรสชาติเป็นอย่างไร หลังจากดื่มน้ำทุกคนพูดเสียงเดียวว่า สะอาด รสชาติจืดเหมือนน้ำทั่วไป โดยต่างตะลึงกับความมหัศจรรย์กับบ่อน้ำจืดแห่งนี้ที่มีคุณภาพอยู่กลางทะเล โดยที่น้ำไม่เค็ม และไม่กร่อย และสอดคล้องกับ Jitlang, R. (2016) กล่าวว่า บ่อน้ำแห่งนี้ อยู่คู่กับคนเกาะสุกรมาหลายชั่วอายุคน เป็นบ่อน้ำที่ไม่มีวันแห้ง ไม่ว่าเกาะสุกรจะเจอภัยแล้งเพียงใด น้ำที่บ่อมหัศจรรย์แห่งนี้ยังให้น้ำจืดเลี้ยงคนเกาะสุกรเสมอมา ผู้ที่ประกอบอาชีพเดินเรือหากมาหาแหล่งน้ำบนเกาะสุกรก็จะรู้ทันทีที่ต้องแวะเรือมาเอาน้ำจืดบริเวณนี้ลงเรือออกทะเลไปด้วยเสมอ

จากการสำรวจทรัพยากร การวิเคราะห์ค่าดัชนีความหลากหลาย ค่าดัชนีความเท่าเทียมรวมทุกจุด คุณภาพน้ำเบื้องต้นบนเกาะสุกรนั้น ยังมีความสมบูรณ์ของทรัพยากรหลากหลายของสัตว์ทะเล และผลกระทบจากชุมชนน้อยมาก ซึ่งการศึกษาทรัพยากรอื่นๆ และการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมแล้วนำไปบูรณาการกับการท่องเที่ยวจะช่วยส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์ธรรมชาติบนเกาะสุกร จังหวัดตรัง

3. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่เกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรังที่เหมาะสมประกอบด้วย

1) การพัฒนาสิ่งดึงดูดใจการท่องเที่ยวด้วยการฟื้นฟูสิ่งก่อสร้างหรือทรัพยากรธรรมชาติบางส่วนที่เสื่อมโทรมไปให้ฟื้นคืน

2) การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึง เพิ่มความปลอดภัยในการเดินทางทั้งทางน้ำ จัดทำเว็บเพจเพื่อแนะนำการท่องเที่ยวบนเกาะ

3) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานให้ครบถ้วนและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาในอนาคต

4) การพัฒนาด้านการจัดการและการบริการของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการถ่ายทอดและสืบต่อภูมิปัญญาของชุมชนให้กับเยาวชนรุ่นต่อไป ทำป้ายสื่อความหมายในพื้นที่ ทำระบบกำจัดขยะให้เป็นรูปธรรม เน้นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ชาวบ้านได้รับทราบและสามารถนำไปใช้พัฒนาชุมชนได้ 5) การพัฒนาด้านที่พักแบบสัมผัสวิถีชีวิตชนบท

6) การพัฒนาด้านกิจกรรม เน้นกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมและได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งในกิจกรรมบนเกาะ

7) การพัฒนาการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว พัฒนาด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและการสื่อสาร กิจกรรมการท่องเที่ยวไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวพบเห็นข้อมูลแล้วใช้ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเกาะสุกร

ทั้งนี้ เพราะบนเกาะสุกรยังมีพื้นที่บางส่วนที่ถนนยังไม่สมบูรณ์มีประเด็นในการพัฒนาประกอบด้วย ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการและการบริการของแหล่งท่องเที่ยว ที่พักและกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattasomboon, S. (2007) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชุมชนเกาะลิบง จังหวัดตรังพบว่า มีจุดเด่นคือเป็นแหล่งหัตถ์ทะเลที่มีความสมบูรณ์สามารถพบพะยูนฝูงใหญ่บริเวณรอบเกาะ มีทรัพยากรการท่องเที่ยว 3 ด้านได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ สังคมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การพัฒนาให้เหมาะสมกับระบบนิเวศ และสังคมวัฒนธรรมมุสลิมในพื้นที่ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งในส่วนของพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ชุมชน รวมถึงแนวทางการจัดการ ซึ่งโดยเน้นการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Junead, J. (2018) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านริมคลอง จังหวัดสมุทรสงครามค้นพบว่า ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้พื้นที่ชุมชนบ้านริมคลองเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยมีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านริมคลอง จังหวัดสมุทรสงคราม รายละเอียดดังนี้ แนวทางการพัฒนาด้านการตลาด แนวทางการพัฒนาด้านแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจ แนวทางการพัฒนาด้านการเข้าถึง แนวทางการพัฒนาด้านที่พัก แนวทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบุคลากร แนวทางการจัดการและการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ หน่วยงานภาครัฐบาลนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรม และความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจำแนกเป็นด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่เกาะสุกร ส่วนของชุมชน ผู้ประกอบการและเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค รวมถึงข้อมูลความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติบนเกาะ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวแต่ละประเภท/กิจกรรม/แหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาเป็นกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยว และศึกษาศักยภาพของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และความต้องการการฝึกอบรมหรือพัฒนาทักษะผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงผู้ประกอบการธุรกิจที่สนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะสุกร จังหวัดตรังเพิ่มมากขึ้นโดยอาจจะเน้นการตลาดแบบดิจิทัล

References

- Buhalis, D. (2000). Marketing the Competitive Destination in the Future. *Tourism Management*, 21(1), 97–116.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). **Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Crompton, L. (1979). Motivations for Pleasure Vacation. *Annals of Tourism Research*, 6(4), 408–424.
- Jitlang, Ratri. (2016). **Preparation for Developing Freshwater Pond in the Sea to become the New Tourism Destination**. Retrieved July 5, 2016, from Mo–chit Program Staff.
- Naowan, Wanthana. et al. (2015). **The Study for Developing Creative Tourism Touching Local Wisdom : Food Products Muslim Culture Urban Community Phra Nakhon Sri Ayutthaya Municipality Ayutthaya Province**. Retrieved January 20, 2017, from http://management.aru.ac.th/mnge/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=141.
- Office of Information Technology Database Marketing Group. (2015). **Database Information of Marketing Tourism**. Retrieved June 26, 2015, from <http://www.traveastthailand.org/news-detail.php?id=19>.
- Rattasomboon, Soison. (2007). **The Way for Developing Conservative Tourism in the Areas at Ko Libong, Trang Province**. Master of Science Thesis in Community Planning Program, Graduate School, Chulalongkorn University.
- The Office of Strategy Management OSM Andaman. (2015). **Development Plan of OSM Andaman**. Retrieved June 5, 2015, from <http://www.osmsouth-w.moi.go.th>.
- Thongphat, Nirat. et al. (2010). **The Study on the Potential of Tourism Management by Community Kon Sukorn Subdistrict, Phrerean District, Trang Province**. Bangkok: The Thailand Research Fund, Local Research Department.